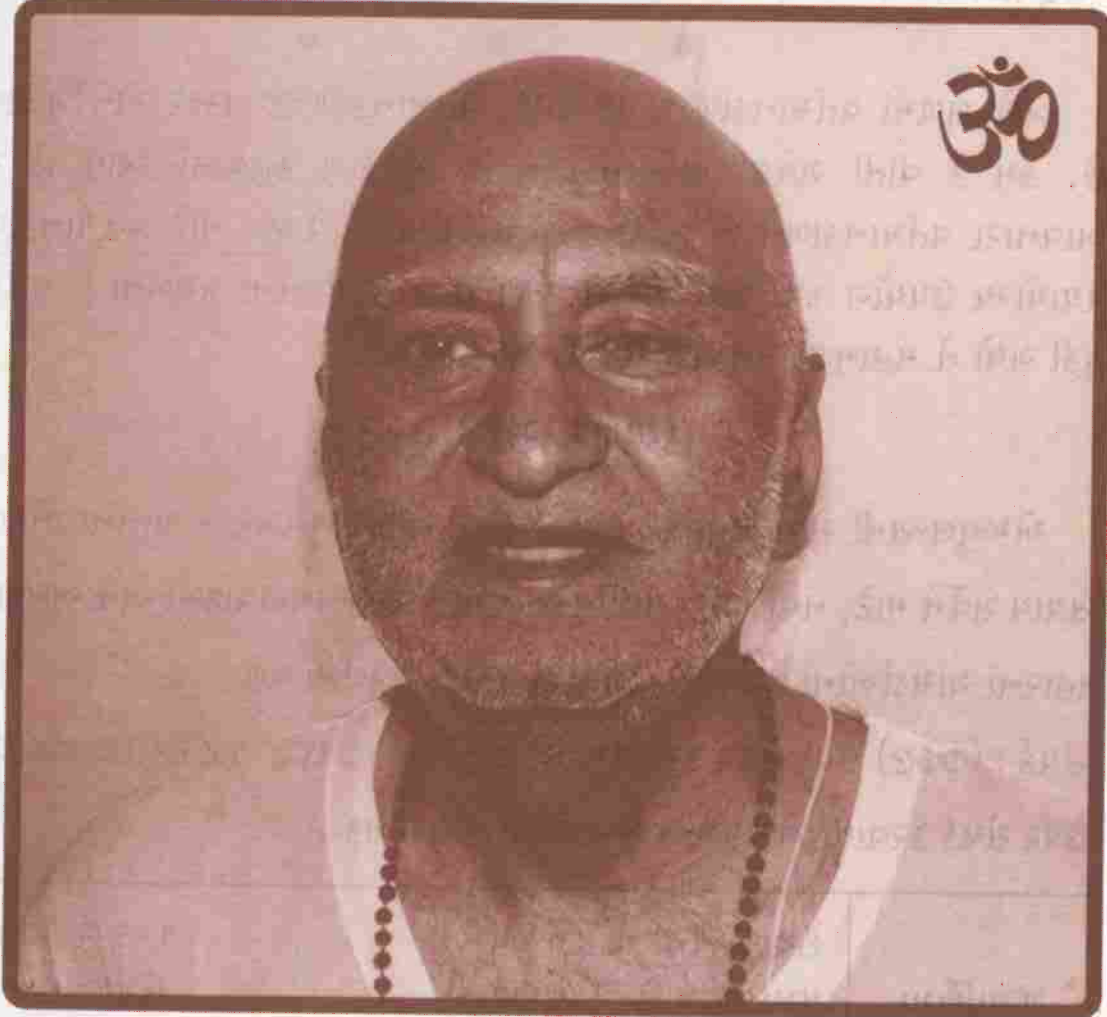

॥ तस्य वाचकः प्रणवः ॥

रुतभमरा

आत्मनो हिताय जगतः सुखाय

ॐ

'योग' त्मिक्षा लावीओ, 'त्मिक्षु' जनी गुरुदार;
मुमुक्षु जडर पामशे, सौनो मुजमां भाग.

ઉત્સવો શા માટે ?

ધ્યેય પ્રાપ્ત કરવાના કાર્યમાં મંદતા આવે નહીં, કે સમાજના પ્રપંચમાં સપડાઈએ નહીં અને ભૌતિકતા જ મુખ્ય થાય તેવા મનોભાવ થાય નહીં તે માટે શું મુખ્ય મુખ્ય અને ગૌણ ગૌણ છે તેની સતત સાવધાનતા પ્રાપ્ત કરવાની સક્રિય યોજના એટલે ઓમ્ પરિવારનાં આધ્યાત્મિક મિલનો અને ઉત્સવો.

* * *

ત્રણે કાળમાં વર્તમાનકાળ જ મુખ્ય છે. વર્તમાનકાળ જ નક્કર અને મૂલ્યવાન છે. કેમ કે વીતી ગયેલા વર્તમાનકાળને જ ભૂતકાળ કહેવામાં આવે છે અને આવનારા વર્તમાનકાળને જ ભવિષ્યકાળ કહેવામાં આવે છે. માટે વર્તમાનકાળનો યથાયોગ્ય ઉપયોગ કરી લેવો જોઈએ. તેનું નામ જ “કર્મમાં કુશળતા.” વર્તમાન ચૂકી ગયો તે મહામૂલો મનુષ્યજન્મ ચૂકી ગયો.

હળવદ સેવા ટ્રસ્ટ

એમ્બ્યુલન્સની સેવા નાતજાત, ઊંચ-નીચ, ગરીબ-તવંગર કે ગામના ભેદભાવ સિવાય સર્વેને માટે, નહીં નફો, નહીં નુકસાનના ધોરણે અમદાવાદમાં અને અમદાવાદ બહારનાં ગામડાંઓના દર્દીઓને લઈ જવા લાવવા ઉપલબ્ધ થશે.

સંપર્ક : (૦૭૯) ૬૫૪૪૩૨૩૨, (મો) ૯૮૯૮૨૭૧૦૧૦, ૯૮૨૮૧૦૫૦૯૦

ઉપર સંપર્ક કરવાથી એમ્બ્યુલન્સ સેવા ઉપલબ્ધ થઈ શકશે.

ગુરુપૂર્ણિમા	ઈચ્છાબેનની વાડી, પુષ્પકુંજ પાસે, કાંકરિયા, મણીનગર, અમદાવાદ-૮.	૧૧-૭-૨૦૦૬ મંગળવાર સવારે ૮ થી ૨
--------------	---	--------------------------------------

સૂરત પુસ્તકમેળો - એક સંભારણું

અનેક પ્રકારના પ્રવાસની તથા તીર્થયાત્રાના આનંદની વાતો અમે ખૂબ સાંભળી હતી, પણ તે બધાં કરતાં પણ વિશેષ આનંદ-સાત્ત્વિક આનંદ અમને આવ્યો પૂ.ડી.સદ્ગુરુ સમર્પણ ભિક્ષુજી અને પૂ.નીરુબા સાથે સૂરતના પુસ્તકમેળામાં; કે જે અમારા જીવનનું અમર સંભારણું બની રહેશે.

ટ્રસ્ટની મિટિંગમાં જાહેરાત થઈ કે સૂરત પુસ્તકમેળો છે. પુસ્તકમેળામાં આપણા પૂ. ગુરુદેવના સાહિત્ય સાથે સ્ટોલ રાખેલો છે. જેને સંગવડ હોય તે બે દિવસ માટે આવો તો સારું. પ.શ્ર. સ.સ.ભિક્ષુજીની વિનંતીને માન આપી હું અને મારાં પત્ની સૂરત જવા તૈયાર થયાં.

નક્કી થયેલ તારીખના ત્રણ દિવસ અગાઉ અમે કેવી રીતે સૂરત પહોંચવાનાં છીએ તેની ચર્ચા થઈ. અમે તો ટ્રેન દ્વારા સૂરત જવાનાં હતાં. નીકળવાને આગલા દિવસે ફોન આવ્યો કે સવારે આપણે સાથે નીકળવાનું છે. સ.સ.ભિક્ષુજી, શ્રીમતી નીરુબેન, હું અને મારાં પત્ની શ્રીમતી મીતાબેનને બાય રોડ જવાનું થયું.

ડોક્ટર સાહેબ સાથે જવાનું છે એવું સાંભળી મીતાબેનને રોમાંચ સાથે ટેન્શન થવા લાગ્યું. ડોક્ટર સાહેબની મીતાબેનને નાનપણથી જ બીક લાગતી હતી કારણકે શિસ્તપાલન માટે તેમનો મિલિટરી સ્વભાવ છે.

અને તેની બીક હજુ પણ છે. ટ્રસ્ટ અને અન્ય કાર્યોના કારણે ડો. સ.સ.ભિક્ષુજીના સંપર્કમાં મારે આવવાનું થયું છે. મેં મારા સ્વાનુભવ મીતાબેન આગળ રજૂ કરી સાથે આવવા સમજાવી લીધાં.

પ્રવાસના દિવસે સવારે ૪.૩૦ વાગે નક્કી થયેલા સ્થળે તેમની ગાડી આવી અમારી સામે ઊભી રહી. ગાડીમાં ગુરુદેવ રચિત આરતીની કેસેટ ચાલુ હતી. તેનાથી એક અજબની મનને પ્રહુલ્લિત કરે તેવી અનુભૂતિ થઈ. સૌથી મોટી ખુશી સાથે આશ્ચર્યની વાત તો એ હતી કે જાણે મીતાબેનના ટેન્શનની વાત અમને ખબર પડી ગઈ હોય તે રીતે આરતિ બાદ તુરંત હળવાશથી, ગુરુજી સાથેના અનુભવો તેમજ પ્રવાસના અનુભવો હળવી રમૂજથી રજૂઆત કરી મીતાબેનને આનંદમાં લાવી દીધાં. ત્યારથી મીતાબેનની બીક દૂર થઈ ગઈ. સાત્ત્વિક આનંદથી અમારું મન પ્રહુલ્લિત થઈ ગયું. આ પરિવર્તન હંમેશાં યાદ રહેશે.

અવિરત પ્રાર્થવિંગ એટલે કે સમયસર પહોંચવા માટેનો પ્રયત્ન, અમદાવાદ બંને ઠીકરાઓ સાથે મોબાઈલ પરનો વાર્તાલાપ, કોઈપણ જાતના બહારના કે અંદરના આડંબર વગરની પરસ્પરની સંભાળ એ વખતના અનુભવનું શબ્દોમાં વર્ણન અશક્ય છે.

ડોક્ટર જેવું ઊંચું સ્થાન છતાં અહકાર સહેજે

નહીં, સરળતા અને બીજાને પોતાના કરી લેવાની આવડત અમને કાંઈક કહેતી ગઈ, સમજાવતી ગઈ. અજબનું સંતુલન જોઈ અનેરો આનંદ થયો. આમ આખા સમય દરમ્યાન એમની રમૂજ વાતો દ્વારા અમને હસતાં હસતાં ઘણું બધું શીખવાનું મળી ગયું. ગુરુજીની વાતો કરતાં કરતાં અમે સૂરત પહોંચી ગયાં.

સૂરતના મેળામાં ફક્ત પુસ્તકમેળો જ નહીં પણ કીચેઈનથી માંડી મોટી ગાડીઓનો પણ વેપાર હતો. આયોજન ખૂબ સુંદર હતું. સ્વચ્છતા પણ એટલી જ સુંદર હતી. અમારા સ્ટોલમાં પહોંચ્યાં ત્યારે અમને કે ડોક્ટર સાહેબને મુસાફરીના થાકની અસર જ નહોતી.

સ્ટોલને વ્યવસ્થિત કરવામાં ડોક્ટર સાહેબની રુચિ અને સામેના માણસ પાસેથી કામ લેવાની આવડત જોઈ આનંદ થયો. સ્ટોલનું નવીનીકરણ અને સાફસૂફી સાથે મળીને કરી.

નવભારત સાહિત્ય મંદિર કે જે વર્ષોથી પ્રકાશક છે તેમણે આપણા પ્રકાશનનું લિસ્ટ માંગ્યું. આપણા સ્ટોલમાં પૂ. ગુરુજી રચિત સૂત્રો લગાવેલાં હતાં. તેનું વાંચન કરતાં લોકો ખૂબ ખુશ થતા.

ઘણા બધા લોકોએ સૂત્રોનું પેમ્ફલેટ માંગ્યું. બધાં સૂત્રોનું એક પેમ્ફલેટ છપાવ તેવી ઈચ્છા બતાવી તેમજ સુચનો પણ થયાં. સ્ટોલ પર આવતા દરેક અધિકારી વ્યક્તિને જૂના રુતમ્બરાના એક તેમજ પૂ.શ્રી રચિત પત્રિકાઓ વહેંચતા હતા. ઘણા લોકો તે વાંચીને બીજાને માટે લઈ જવા બીજી પત્રિકાઓ માગતા હતા. આપણા સ્ટોલનાં અને પુસ્તકોનાં ખૂબ વખાણ થયાં.

આપણાં સૂત્રોની કિંમત કરોડો રૂપિયા આંકવામાં આવી અને તેનાથી અધિક દરેક સૂત્ર જીવન જીવવા માટે અને આધ્યાત્મિક લેવલ ઊંચું લાવવા માટે રાહબર બની રહે તેમ છે. ઘણા માણસો કહેતા કે આ સૂત્રો અનુભવયુક્ત પોતાની સાધનાનો નિચોડ છે. ઓમ્ જુલાઈ-૨૦૦૬

પરિવારની શાખા સૂરતમાં શરૂ કરવી તેવું સુચન થયું. આખા મેળામાં કરી કરીને હું, મીતાબેન અને નીરુબેન આપણા રુતમ્બરાના જૂના એકો વહેંચતાં. અમારો આ એલોકિક અનુભવ હતો.

આધ્યાત્મિક તેમજ ધર્મમાં રુચિ ધરાવતી વ્યક્તિઓને ખૂબ જ ધ્યાનપૂર્વક, રસપૂર્વક સાંભળી દરેક પુસ્તકનો સારાંશ સમજાવતાં, પાના નંબર સાથે દરેક પુસ્તક વિષેની વિગત સમજાવતા, સાધના કરતી વ્યક્તિઓને પણ પોતાની સમજ પ્રમાણે સમજાવતા.

આમ ડોક્ટર સાહેબ એક બુદ્ધિશાળી સદ્ગૃહસ્થ કે ડોક્ટર જ નહીં પણ સાથે સાથે પૂ. ગુરુદેવે આપેલ પદ (સદ્ગુરુ સમર્પણ ભિક્ષુ) પણ શોભાવતા. અન્ય વ્યક્તિઓ સાથેના વાર્તાલાપથી અમને પણ પ્રથમવાર ડો. સ.સ.ભિક્ષુજી તરીકેનાં દર્શન થયાં. સામેનાના મગજમાં સહેલાઈથી પોતાની વાત ઉતારવાની આવડત જોઈ અનેરો આનંદ થયો અને અમે તેમની સાથે કામ કરવાનો ગૌરવ અનુભવતાં હતાં.

પુસ્તકમેળા દરમ્યાન સમયસર અમારા ભોજનની કાળજી રાખતા. અમે પ્રસાદ લઈને આવ્યા પછી જ પોતે પ્રસાદ લેતા. આરામ કરવા માટે અને રાત્રી-રોકણ માટે ગેસ્ટ હાઉસ હતું. રાત્રે અમે પ્રસાદ લેવા બેઠાં ત્યારે રસોઈ અંગે તેમના જ્ઞાનની જાણ થઈ. નીરુબેને તેમનો અન્નપૂર્ણા ભંડાર ખોલ્યો તો જોયું કે પુરું રસોડું જ છે. દરેકે દરેક વસ્તુ હતી. ઘેરથી બનાવી લીધેલાં નાસ્તો, અથાણા, નાની મોટી તમામ વસ્તુ જોવા મળી. પીરસવાની રીત પણ ડોક્ટર સાહેબે બતાવી. પીરસવું એ પણ એક કળા છે તે પણ પૂરી સમજ સાથે સમજાવ્યું. ભોજન કરતી વખતે પણ આનંદ આનંદ ને આનંદ જ. તેઓ મુક્ત રીતે હસતા અને અમને પણ હસાવતા. આમ પોતાના અને બીજાના જીવનના યાદગાર પ્રસંગોનું વર્ણન કરી સાત્વિક આનંદ કરાવતા. હસતા

હસતા ધણું બધું કહી દેતા. આમ વાતાવરણને હળવું બનાવી દેતા.

મારા પિતાનો મારા બચપનમાં જ સ્વર્ગવાસ થયેલો. એટલે પિતાનો પ્રેમ અને તેમનું સાનિધ્ય મળ્યું નહતું. પરંતુ સ.સ.ભિશુજીના ૪૮ કલાકના સહવાસમાં અનુભવ થયો કે આદર્શ માતા-પિતા કેવાં હોવાં જોઈએ; પતિ-પત્નીએ પરસ્પર કેવું જીવન જીવવું જોઈએ; પુત્ર સાથે કેવી રીતે વાત, વ્યવહાર વર્તન કરવું જોઈએ અને સાથે સાથે તમામ બાબતે સમતુલન, હંમેશાં હકારાત્મક વલણ. આજના જમાનામાં સમૃદ્ધ કુટુંબોમાં આવું ભાગ્યેજ જોવા મળે છે. પૂ. ગુરુદેવના સાનિધ્યમાં રહેવાથી વ્યક્તિ અને કુટુંબનો કેવો સાત્ત્વિક વિકાસ થાય છે તે જોવા મળ્યું. અમારી પર પણ આ ગુરુદેવની કૃપા જ કહેવાય ને!

નાનપણમાં એક સંતનો પ્રસંગ વાંચેલ. એક વ્યક્તિ ગોળ ન ખાવાની બાધા લેવા માટે જાય છે અને સંત તેને બીજા દિવસે આવવાનું કહે છે. બીજા દિવસે

આવવાનું કારણ પૂછતાં સંતે જણાવ્યું કે ગઈકાલ સુખી હું પણ ગોળ ખાતો હતો.

મારા ભાઈ સુરતમાં રહે છે અને તેઓના કોન અમારી પર આવતાં કે અહીં આવ્યા છો તો અમારે ત્યાં પધારો. અમે કહ્યું કે અમે જે કાર્ય માટે આવ્યા છીએ તેને અનુરૂપ જ રહી શકીએ. અમારાથી આવી શકાશે નહીં. આ વાત સાંભળી ડૉ. ભિશુજી પણ પોતાના સંબંધીઓને ત્યાં ગયા નહીં.

અમારા ગુરુજીના ચાહક, પૂજક અને તેમના સાનિધ્યમાં રહેનારના જીવનની દરેક પુણ્ય કેવાં ઉચ્ચ મૂલ્યો પરાવે છે તે આપને પણ જાણવા મળ્યું હશે.

કાશ્મીર, અમેરિકા કે અન્ય પ્રવાસમાં આવો સાત્ત્વિક, આધ્યાત્મિક આનંદ થોડો મળવાનો હતો! અમે તો પૂ. ગુરુદેવની કૃપા જ સમજીએ છીએ કે અમને આવી તક ઊભી કરી આપી.

મુકેશ જોષીના

જય નારાયણ - જય ઓમ્ ગુરુદેવ

ગુરુમહિમા મહામહોત્સવ (તા. ૨૩.૪.૨૦૦૬ - પંચવટી)

સંકલન : ડૉ. સદ્ગુરુ સમર્પણભિશુ

ઉત્સવ, મહોત્સવ અને મહામહોત્સવ - ઉત્સવ એટલે અવારનવાર આવતા વાર તહેવારે મનાવાતા ઉત્સવ. મહોત્સવ એટલે જે આધ્યાત્મિક રીતે અગત્યના હોય. દા.ત. ગુરુપૂર્ણિમા- ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિર. ઊજવનાર એટલે તેમાં રસપૂર્વક ભાગ લેનાર વર્ગ.

મહામહોત્સવ એટલે કે જેની ઉજવણી ભાગ્યેજ થતી હોય અથવા તો સમયાંતર વધારે હોય. બાર વરસે આવતો આપણો ચૈત્ર વદી એકાદશી સોમવાર. એને મહામહોત્સવ તરીકે ઊજવીએ છીએ.

ચૈત્રવદી એકાદશી નિમિત્તે આજથી વીસ વર્ષ પહેલાં પદયાત્રાનો કાર્યક્રમ ઉજવાયો હતો. એ પહેલાં મંત્રદીક્ષા મહોત્સવ ઉજવાયો હતો. આમ અવારનવાર ઓમ્ પરિવારમાં ચૈત્રવદી એકાદશી ને સોમવાર ઊજવાય છે.

મહામહોત્સવ ઊજવવાનું નક્કી થતાં સ્થળની શોધખોળ શરૂ થઈ. ઓમ્પરિવારના સ્વયંસેવકો જુદા જુદા સ્થળની તપાસ કરવા લાગ્યા. નવલોહિયાઓએ અવારનવાર મળવાનું રાખ્યું. ખૂબ ચર્ચાને અંતે અને ૫.૫.ગુરુદેવની સહમતીથી પંચેશ્વર મહાદેવ એટલે કે

પંચવટી કાર્મની જગ્યા પસંદ કરવામાં આવી.

શ્રી દામોદરભાઈના સંબંધી શ્રી ખુશાલભાઈને મળ્યા અને તેમના દ્વારા શ્રી રમેશભાઈને (કે જેઓ કાર્મના માલિક છે) મળવાનું થયું. અમારા વિચારો જણાવતાં તેઓએ ખુબ ઉત્સાહ બતાવ્યો. કેટલાક સમયથી કાર્મમાં કાર્યક્રમ કરવા દેતા નહોતા. પણ ઓમું પરિવારને અતિઉત્સાહથી હા પાડતાં સર્વે આનંદમાં આવી ગયા.

પંચેશ્વર મહાદેવ એટલે પૂ.શ્રી ભગતજીની સાધના ભૂમિ કહી શકાય. ભગતજીએ લીંબડિયા ગામ અને આસપાસનાં ગામોમાં સમાજસેવાનાં કાર્યો ખુબ કરેલાં. પૂ.ગુરુદેવશ્રીને તેઓ મળેલા અને પૂ.શ્રી ગુરુદેવ પણ આ જગ્યાએ પધારેલા. પૂ.ગુરુદેવને ભગતજીનો પરિવાર - તથા શ્રી ખુશાલભાઈ પરિચિત હોઈ અમને ઉત્સાહભરે લીલી ઝંડી મળી. તેમજ કાર્યક્રમ દરમ્યાન તમામ જાતની વ્યવસ્થા કરી આપવાની ખાતરી આપી.

પૂ.શ્રીની સમક્ષ સર્વે રજૂઆત કરતાં પૂ.શ્રીની સહમતી મળતાં કાર્યક્રમ તૈયાર થયો. નિમંત્રણ પત્રિકાઓ ઈપાઈ ગઈ. સૌને વહેંચવામાં આવી. સર્વે ખુબ ઉત્સાહમાં હતા.

પૂ.શ્રીની તબિયત નરમ-ગરમ રહેતાં સ્વયંસેવકોને એવો ડર હતો કે કઢાય ગુરુજી ન પણ પધારે. પણ સર્વેએ વિચારી લીધેલું કે કઢાય પૂ.શ્રી ન પધારે તો પૂ.શ્રી હાજર જ છે એમ વિચારી કાર્યક્રમ કરવો જ.

ગામે ગામ પત્રિકાઓ વહેંચાઈ. પરદેશ પણ મોકલવામાં આવી. અમદાવાદથી તેમજ પૂ.શ્રીની તપોભૂમિ (કે જે ખાખરિયા તરીકે ઓળખાય છે)થી પંચવટી સુધીની રાહત દરે સાધનાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી.

આમંત્રણ પત્રિકામાં લખ્યું હતું કે,

ૐ
|| તસ્ય લાયકા પગલઃ ||

શ્રીમદાચાર્ય મહોદય પૂ.શ્રી ભગતજીની સાધના ભૂમિ

પૂ.શ્રી ગુરુદેવશ્રીને સમક્ષ રજૂઆત કરવામાં આવી.

પૂ.શ્રી ગુરુદેવશ્રીને તેઓ મળેલા અને પૂ.શ્રી ગુરુદેવ પણ આ જગ્યાએ પધારેલા.

પૂ.શ્રીની સમક્ષ સર્વે રજૂઆત કરતાં પૂ.શ્રીની સહમતી મળતાં કાર્યક્રમ તૈયાર થયો.

પૂ.શ્રીની તબિયત નરમ-ગરમ રહેતાં સ્વયંસેવકોને એવો ડર હતો કે કઢાય ગુરુજી ન પણ પધારે.

ગામે ગામ પત્રિકાઓ વહેંચાઈ. પરદેશ પણ મોકલવામાં આવી.

અમદાવાદથી તેમજ પૂ.શ્રીની તપોભૂમિ (કે જે ખાખરિયા તરીકે ઓળખાય છે)થી પંચવટી સુધીની રાહત દરે સાધનાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી.

ૐ
|| તસ્ય લાયકા પગલઃ ||

મહાત્મા - ગાંધીજી - સુત્રો

મહાત્માજીનાં શબ્દો ડીને, પાલિકાગણ આપણને,
જીવ કરીને જાણાવીને, એ આપણે જાણીએ.

◆◆◆

વિશ્વ કલ્યાણ માટે, અમરજીવ કલ્યાણ માટે,
અમરજીવ કલ્યાણ માટે, કલ્યાણ માટે અમરજીવ માટે.

◆◆◆

મહાત્માજીનાં શબ્દો, મહાત્માજીનાં શબ્દો,
- પંચવટી

ૐ
|| તસ્ય લાયકા પગલઃ ||

શ્રીમદાચાર્ય મહોદય પૂ.શ્રી ભગતજીની સાધના ભૂમિ

પૂ.શ્રી ગુરુદેવશ્રીને સમક્ષ રજૂઆત કરવામાં આવી.

પૂ.શ્રી ગુરુદેવશ્રીને તેઓ મળેલા અને પૂ.શ્રી ગુરુદેવ પણ આ જગ્યાએ પધારેલા.

પૂ.શ્રીની સમક્ષ સર્વે રજૂઆત કરતાં પૂ.શ્રીની સહમતી મળતાં કાર્યક્રમ તૈયાર થયો.

પૂ.શ્રીની તબિયત નરમ-ગરમ રહેતાં સ્વયંસેવકોને એવો ડર હતો કે કઢાય ગુરુજી ન પણ પધારે.

ગામે ગામ પત્રિકાઓ વહેંચાઈ. પરદેશ પણ મોકલવામાં આવી.

અમદાવાદથી તેમજ પૂ.શ્રીની તપોભૂમિ (કે જે ખાખરિયા તરીકે ઓળખાય છે)થી પંચવટી સુધીની રાહત દરે સાધનાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી.

ૐ
|| તસ્ય લાયકા પગલઃ ||

શ્રીમદાચાર્ય મહોદય પૂ.શ્રી ભગતજીની સાધના ભૂમિ

પૂ.શ્રી ગુરુદેવશ્રીને સમક્ષ રજૂઆત કરવામાં આવી.

પૂ.શ્રી ગુરુદેવશ્રીને તેઓ મળેલા અને પૂ.શ્રી ગુરુદેવ પણ આ જગ્યાએ પધારેલા.

પૂ.શ્રીની સમક્ષ સર્વે રજૂઆત કરતાં પૂ.શ્રીની સહમતી મળતાં કાર્યક્રમ તૈયાર થયો.

પૂ.શ્રીની તબિયત નરમ-ગરમ રહેતાં સ્વયંસેવકોને એવો ડર હતો કે કઢાય ગુરુજી ન પણ પધારે.

ગામે ગામ પત્રિકાઓ વહેંચાઈ. પરદેશ પણ મોકલવામાં આવી.

અમદાવાદથી તેમજ પૂ.શ્રીની તપોભૂમિ (કે જે ખાખરિયા તરીકે ઓળખાય છે)થી પંચવટી સુધીની રાહત દરે સાધનાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી.

અતિ શોધખોળ પછી પસંદગી પામેલા સ્થળે નિયત થયેલી તારીખે સી પોતપોતાની વ્યવસ્થાએ સમયસર કાર્યક્રમ સ્થળે પહોંચી ગયા. આવતાંની સાથે સૌ કોઈ સ્થળની ભવ્યતા જોઈ આનંદમાં આવી ગયા. જે કોઈ મળે તે સર્વેને આનંદ જ આનંદ હતો. કેમ ના હોય? સ્થળની પોતાની ભવ્યતા અને તેમાં પ.પૂ.ગુરુદેવશ્રીની સહમતી. સોનામાં સુગંધ.

આવનાર સર્વે ગુરુભાઈબહેનોનું પરિવારના સ્વયંસેવકો સ્વાગત કરીને શુભ સ્થળે બેસાડતા. સમય પ્રમાણે કાર્યક્રમ પ્રણવવંદનાથી શરૂ થયો. પૂન પણ બોલાવાઈ. આજનો કાર્યક્રમ ગુરુમહિમા નિમિત્તે હતો એટલે ગુરુમહિમા તાલબદ્ધ રીતે સમૂહમાં ગવાયો. એટલામાં ગામડેથી આવવાવાળાં ભાઈ-બહેનો આવી પહોંચ્યાં.

હળવા નાસ્તા પછી ખંડેરાવપુરા-ગોવિંદપુરા ઓમપરિવારે ભજનની રમઝટ બોલાવી ગુરુભક્તોને આનંદમાં લાવી દીધા.

થોડાક સમય પછી પ.પૂ.ગુરુદેવશ્રી પધાર્યાં. સર્વે ગુરુભાઈ-બહેનોએ પોતાની જગ્યાએ બેસીને જ પૂ.શ્રીનું સ્વાગત કર્યું. પૂ.શ્રીએ પોતાનું આસન ગ્રહણ કર્યું.

આશીર્વાદ આપવાની શરૂઆતમાં જ જણાવ્યું કે 'સત્યપર્મ ગુરુદેવકી જય' એટલે કે - 'સત્ય અને પર્મ એ જ આપણા ગુરુદેવ અને તેમની જય તો જ આપણી જય' આવતીકાલે

“ચૈત્ર વદી એકાદશી ને સોમવાર

ગુરુમહિમા પૂરણ ભયો સર્વ શાસ્ત્રનકો સાર”

આ ચારે એકી સાથે લગભગ દર બાર વર્ષે આવે. તે નિમિત્તે આપણે આ મહોત્સવ ઊજવી રહ્યા છીએ.

સ્થળ પરની વનરાજીના મોરલાઓની ટહુકાર સાંભળીને પૂ.ગુરુજીએ કાર્યક્રમની જગ્યાનું મહત્ત્વ સમજાવતાં જણાવ્યું કે, 'તમે સૌ અલૌકિક જગ્યા પર બેઠા છો. ખૂબ નૈસર્ગિક આ જગ્યા છે. બીજાં અનેક સ્થળો કરતાં આ જગ્યા વધારે નૈસર્ગિક અને પવિત્ર લાગતાં આની પસંદગી કરવામાં આવી છે. આવી

જગ્યામાં બે કલાક રહેવાનું મળે તોય આપણી વૃત્તિ બદલાઈ જાય, સુપરી જાય. આપણા શારીરમાં આશ્રમોનું જેવું વર્ણન આવે છે તે પ્રમાણેની જ આ નૈસર્ગિક જગ્યા છે.

વર્ષો પહેલાં અમે (ગુરુજી) આ જગ્યા પરથી પસાર થતા હતા ત્યારે આ સ્થળની મુલાકાત લીધી હતી. ત્યારે ભગતજી (કાંતિભાઈ ભગત) હાજર હતા. ત્યારે એમના પ્રેમાભાવનો અનુભવ થયેલો. ત્યાર પછી ડાકોરમાં એમને મળવાનું થયેલું. ડાકોરમાં ગીતા જયંતીની ઉજવણીમાં અમને અને ભગતજીને આમંત્રણ હતું. તેમની મુલાકાતથી ખૂબ આનંદ થયો. થોડો સમય સાથે રહ્યા અને મોટા મંદિરમાં પ્રવચનો પણ કર્યાં. એ વખતે થયેલા સત્સંગને રોહિતભાઈ સુખડિયા યાદ કરતા કહે છે કે શ્રી કાંતિભાઈ (ભગતજી) બોલેલા કે શ્રીરામ અને શ્રીકૃષ્ણ જેને આપણે ભગવાન માનીએ છીએ તે ખરેખર ભગવાન નથી. ભગવાન તો કોઈ જુદા જ છે. આ બધા તો મહામાનવો છે. પછી આ બાબતે આપે (ગુરુજીએ) કહેલું કે આવું માનનારા તો ઘણા બધા હોય છે પણ એની જાહેરમાં રજૂઆત કરનારા બહુ જુજ છે. આવું જાહેરમાં રજૂ કરવાની હિંમત પ્રસંશાને પાત્ર છે. રામ, કૃષ્ણ વગેરે બધા મહામાનવો હતા. જેમના હુકમથી ચંદ્ર-સૂર્ય, ઊગે-આથમે છે તે તો કોઈ જુદા જ છે એટલે કે રામ અને કૃષ્ણને પણ જેમનો હુકમ માનવો પડે તે પરમાત્મા તો જુદા જ છે.

શિવરાત્રી નિમિત્તેનું નિમંત્રણ લઈને ચારેક વર્ષ પહેલાં એક ભાઈ આવેલા. એ ભાઈએ કહેલું કે, 'ભગતજીએ ખંચવટી પધારવાનું નિમંત્રણ આપેલું છે. જ્યાં આપનું મહાસ્વાગત કરવાનું છે.' નરમ-ગરમ તબિયતના કારણે અવાધેલું નહીં, જેનું અમને દુઃખ છે. પછી તો સાંભળેલું કે ભગતજીએ સંન્યાસ ગ્રહણ કર્યો છે. અને પછી તેઓ દેવ થઈ ગયાના સમાચાર પણ સાંભળ્યા. પણ તેઓ સૂક્ષ્મદેહે અહીં હાજર જ છે. તેમના પરિવારનાં પણ સર્વે હાજર છે.' સ્થળની પ્રસંશા

કરતાં પૂ.શ્રીએ કહ્યું કે, 'અક્ષિયુદ્ધે આયોજન જોઈને આયોજકોના મગજની ફળદ્રુપતાનો ખ્યાલ આવે છે.'

૧૯૮૬માં પદયાત્રાના થયેલા કાર્યક્રમની યાદ તાજી કરતાં પૂ.શ્રીએ કહ્યું કે, 'પદયાત્રા (મણીનગરથી પલિયડનગર)ની સીડી જોતાં જૂના ભગતોની યાદ તાજી થાય છે. પ્રેમથી ભાવ-વિભોર થઈને સર્વે ભાગ લઈ રહ્યા છે. એ વખતે જેઓ નાના ટિપ્પિયા હતા તે બધાને ત્યાં પણ અત્યારે એવડા ટિપ્પિયા છે.'

આજના મુખ્ય બે કાર્યક્રમ હતા -

(૧) પ્રભાત કેરી

(૨) સીડી બતાવવાનું (જે દિવસે ખુલ્લા આકાશમાં બતાવવાનું શક્ય નહતું)

પદયાત્રામાં જગન્નાથ મંદિરના મહંતોએ પદયાત્રીઓનું ખેસ ઓઢાડીને સ્વાગત કર્યું હતું.

તું કહે છે પુસ્તકનું ચોરેલું, હું કહું પોતે અનુભવેલું;
તું કહે છે પુસ્તકમાં લખેલું, હું કહું છું મસ્તકમાં દેખેલું

* * *

વેદ ઉપનિષદ ભણ્યો નથી, મહાશાળાએ હું ચડ્યો નથી;
જે વઘો તે ગુરુકૃપાથી, યોગમિશુ બન્યો બહુ મથી,
યોગમિશુ બન્યો મથી - મથી.

* * *

મિશુની જગમાં શું હસ્તી? કૃપાવિષ્ણ જાણે એ પસ્તી
પ્રભુતણી અકળ શક્તિ, મને ગુરુ સ્થાપ્યો જબરજસ્તી

* * *

'નમે તે ગમે પ્રભુને' એવી નીતિ બાની હતી,
'અતિથી આવો અમારે ગૃહે' એવું કહે અમ પિતાજી.

* * *

'ગુરુસંતોનું સ્વાગત થાયે, ભાઈ-ભાઈ રહે જ્યાં સંપથી,
સુખશાંતિ ત્યાં આળોટે છે' એવું કહે યોગમિશુજી

(પૂ.શ્રી રચિત - સ્વાધ્યાય પુસ્તિકામાંથી)

* * *

ગુરુમહિમા મહોત્સવ બાર વર્ષે એક વખત આવે.
હવે બાર વર્ષ પછી આવતા પ્રસંગે કોણ જાણે કેટલા

જુલાઈ-૨૦૦૬

હયાત હશે આપણામાંથી?

પૂ.શ્રીના પૂજનનો હલાવો શ્રી કાંતિભાઈ (એન્જિનિયર) તથા તેમના પરિવારે લીધો.

પૂ.શ્રીએ આશીર્વાચન આપતાં કહ્યું કે, 'સત્ય અને ધર્મ એ જ આપણા ગુરુદેવ અને એમની જય થાય તો જ આપણી જય થાય' રામ અને કૃષ્ણ ઇત્યાદિ થઈ ગયા તેમની આપણે પૂજા કરીએ છીએ - સન્માન આપીએ છીએ. શા માટે? એમણે એવું શું કર્યું? તેમણે સત્ય અને ધર્મનું પાલન કર્યું. સત્ય અને ધર્મનું પાલન કરવામાં એમણે પોતાનાં વ્યક્તિગત તમામ સુખો છોડી દીધાં - ત્યાગી દીધાં. તેઓ મોટા રાજા હતા એટલે પૂજાતા હતા એવું નથી. રાજાઓ તો કંઈક કેટલાય થઈ ગયા.

શ્રી કબીરજીની સાખી ટાંકતાં પૂ.શ્રીએ કહ્યું કે,

કબીર કહે કમાલ કો, દો ખાતે શીખ હો,
કર સારંબકી બંદગી ઓર ભૂખે કો અત્ર દો.

અને તુલસીદાસજીની સાખી ટાંકતાં જાણાવ્યું કે, (જેમાં ચારવેદ, અઠાર પુરાણ, એકસો ને આઠ ઉપનિષદનો સાર એક લીટીમાં આવી જાય છે)

પ્રભુ ભજનમે આલસી ભોજનમે હુશિયાર,
તુલસી એસે જીવકો લાખ બાર પિક્કાર.

ગુરુસંતો ફક્ત પિક્કાર કહે એટલામાં તો ધણું બધું આવી ગયું. એઓ આપણને લાકડીથી થોડા મારવાના હતા? 'તેજણને ટકોર' બસ. બાકી તો જડભરતને ગમે તેટલાં ડકણાં માર્યા કરો તોય તે સુપરે નહીં. ગુરુસંતોના ઇશારામાં જ આપણે સમજી જવું જોઈએ. સારી રીતે ભજન થઈ શકે એટલે આપણે ભોજન કરીએ છીએ. બાકી તો,

તીન ટુક કોપીન કો, અરુ બિન ભાજી લોન,
તુલસી રધુવીર ઉર બસે, ઈન્દ્ર બાપડો કોણ?

ગુરુ સંતોને ત્રણ આંગળની લંગોટી એટલે કે શરીર ઢાંકવા પૂરતું વસ્ત્ર જોઈએ, અરુ બિન ભાજી લોન એટલે કે સ્વાદ માટે નહીં પણ શરીર ટકાવવા માટે પોષણયુક્ત ખોરાક જોઈએ અને રધુવર ઉર બસે એટલે કે જેના ઉરમાં ત્યાગી-વૈરાગી હોવાનો ગર્વ ન હોય તેને ઈન્દ્રની એટલે કે ધનકુબેરોની શું જરૂરત હોય? કાંઈ જ નહીં.

શ્રીરામ મર્યાદા પુરુષોત્તમ, શ્રીકૃષ્ણ મહાકાંતિકારી, શિવ મહાશાંતિકારી. જીવનમાં બધાની જરૂર છે. મર્યાદાએ જરૂર છે અને જરૂર પડે તો કાંતિએ જોઈશે. અને આ બધું કરીને જવાનું ક્યાં છે? શાંતિમાં - શરણગતિમાં, શિવ કલ્યાણમાં.

વચ્ચે ગુરુભક્તોને ટકોરતાં જણાવ્યું કે બાંધ્યા કણબીએ ગામ વસાવવાનું છે. અવાર-નવાર આપણે કહીએ છીએ કે લોકોનું કલ્યાણ કરવું હશે તો તમારા મનમાં એવી ભાવના હોવી જોઈએ કે લોકોનું કલ્યાણ કરવાની મને ગરજ છે. તો જ લોકોનું કલ્યાણ કરી શકશો. બાકી તો

**અજ્ઞાની પાસે ન જાના, જા કે નહીં પસ્તાના
કુછ ભેદ-ભરમ નહિ ખોલે કાયાકા પીજરા ડોલે**

અજ્ઞાનીને ખબર નથી કે કલ્યાણ શું અને અકલ્યાણ શું? શેમાં નુકશાન છે અને શેમાં ફાયદો છે એટલો એ પામર જીવ છે. એને તો હાથમાં રાખવો પડે. માન-સન્માન આપવું પડે. એને અનેક પ્રયત્નોથી આપણી પાસે રાખવો પડે. જો આપણી પાસે આવતો રહેશે તો તે જીવ ક્યારેક અધિકારી બની જશે. અધિકારી બની ગયા પછી અપમાનિત કરશો તોય તે આપણી પાસેથી ખસવાનો નથી અને આ રીતે તેનું કલ્યાણ થશે.

જેમ અઠવાડિયા કે મહિનાઓ સુધી આપણી રૂમ સાફ ન કરી હોય તો ધૂળ જામી જાય છે અને તેને સાફ કરવી પડે છે તેમ અમુક સમયે અજ્ઞાનરૂપી રજકણી શરીરરૂપી ઓરડીમાં ભરાઈ જાય છે. એ રજકણને ઉડાડી દેવા માટે (સાફ કરવા માટે) આપણે આવા સ્વાધ્યાય-સત્સંગ કાર્યક્રમો નક્કી કરેલા છે.

જો કોઈ સારી નોકરીનો કાલે સવારે ઈન્ટરવ્યુ હોય તો? આવો સત્સંગનો કાર્યક્રમ યાદ આવે? કેમ? કારણ કે આપણને ઈન્ટરવ્યુની કિંમત સમજાણી છે. તેને આપણે મૂલ્યવાન ગણીએ છીએ. જ્યારે સ્વાધ્યાય સત્સંગનો કાર્યક્રમ કાં તો દેખા-દેખી, વ્યવહારના કારણે, કે વેદપૂર્વક કરીએ છીએ. કારણ કે આપણને તેની કિંમત સમજાણી નથી. જો કિંમત સમજાણી હોય જુલાઈ-૨૦૦૬

તો નોકરીનો ઈન્ટરવ્યુ પડતો મૂકી અને સ્વાધ્યાય-સત્સંગમાં દોડીએ.

હીરાપુરમાં એક પ્રાણભા નામે દાદા હતા. અતિ ગુરુપ્રેમી હતા. અમે ક્યારેક એમને ત્યાં જતા. એમની સ્થિતિ સામાન્ય હતી, પણ એવા ગુરુ-સંત-પ્રેમી, અમારી બેઠક પર અમે બેઠા હોઈએ અને એમના દીકરાઓ ખેતરેથી ગાડું લઈને આવે. બાપુ (ગુરુજી) આવ્યા છે એમ જુએ એટલે ઝડપથી ગાડાથી બળદ છોડે, બળદને એમની જગ્યાએ બાંધે, અને ફટાફટ હાથપગ મોં ધોઈ જયનારાયણ કરવા આવે. જયનારાયણ કરે એટલે પ્રાણભા દીકરાને કહે, બેટા! તું ગાડું લઈને આવે અને દૂરથી જુએ કે બાપુ (ગુરુજી) આવ્યા છે પછી ગાડું છોડવા, બળદ બાંધવા એવા કામમાં રોકાણો ને? એવું રોકાવાય? ખબર પડે કે ગુરુજી આવ્યા છે કે તરત ગાડા પરથી કૂદકો મારીને પહેલાં બાપુને જયનારાયણ કરાવ પછી જ બાકીનું બીજું બધું થાય. ત્યારે અમને એમ થાય કે, કહેવાય સાવ અભણ પણ કેટલી ઊંચી સમજ છે. કેટલી બુદ્ધિ છે. પછી ભણતરને શું કરવું છે? તેઓ પોતાનું બનાવેલું પદ અવાર-નવાર બોલતા -

**નથી શક્તિ, નથી સંપત્તિ, શું કહું નાથ કૃપાળા
ગુણીજનોના યુષ્ણ ગાઈને, રાત્રે ફેરવું છું માળા.**

સારી નોકરીના ઈન્ટરવ્યુની કિંમત સમજીને સ્થળ પર સમયસર પહોંચી જઈએ, એમ સ્વાધ્યાય-સત્સંગની કિંમત સમજીને તેમાં સમયસર પહોંચી જવું જોઈએ.

એ વખતે ડાકોરવાળા રાજુભાઈને ત્યાં શ્રી ભગતજી અને અમે (ગુરુજી) સાથે જમ્યા, સાથે રહ્યા, બંને જણાએ મન મૂકીને વાતો કરી ભગતજીના ગયા પછી અમે એ પણ કહેલું કે 'ભગતજીના મગજની દિશા બદલાઈ જશે, એ ખૂબ શ્રાહક છે.', અધિકારી છે. એમને જોઈને આજ અમને બોલવાનો ઊભરો ચહેલો અને ખૂબ બધું બોલાઈ ગયું. જેવા પ્રકારના અધિકારી જીવ સભામાં હાજર હોય તેવા પ્રકારનો ભાવ વક્તાના હૃદયમાં સ્ફુરે.

શ્રી મનુભાઈની (ભગતજીના પુત્ર) વાતોમાં એ

જ સ્વપ્નો છે એટલે કે મનુભાઈએ જે કહ્યું તે ભગતજીના કહેવાતો નિયોડ છે. આપણા બધાનું કહેવાનું એક સરખું છે.

બધું જ કરો પણ સાચી સમજણથી. આપણે અહીં થયેલા ગરબા, ભજનો તે બધામાં સાચી સમજણ વગર એકેય વાત નથી. ગમે તે પ્રકારની વાત કરતાં કરતાં એને સાચી સમજણમાં લઈ જવાની. તો જ મનુષ્ય જન્મની સાર્થકતા થાય. મનુષ્યજન્મની સાર્થકતા થાય તેવું જો મનુષ્યજન્મ પ્રાપ્ત કરી ન કરી શકીએ તો બુદ્ધિનું દેવાળું કાઢવું કહેવાય. આવી વાતો આપણને સમજાવે કોણ ? કોઈ સમજાવે કે સંભળાવે ત્યારે આપણે સાંભળવા કે સમજવા તૈયાર નથી હોતા અને એના અધિકારી પણ નથી હોતા.

એક વખત પૂ.શ્રી મોરારી બાપુ આ જગ્યા પર આવેલા ત્યારે તેમણે ભગતજીને કહેલું કે જો જો અમારા જેવા કયાકારને અહીં આમંત્રણ ન આપતા. એમ કહી શ્રી મોરારી બાપુએ આ જગ્યાનું બહુ ઊંચું મૂલ્ય કરેલું. કથાવાર્તાના કારણે લોકમેળા જેવું થાય અને જગ્યાની શાંતિ હલોળાય, સાધનાભૂમિનું એકાંત ખોરવાય.

ઓમુપરિવારના બે અબજ મંત્ર પૂરા થયા અંગેનો કાર્યક્રમ પણ આમાં સમાઈ જાય છે તેવી જાહેરાતને સર્વે ગુરુભાઈબહેનોએ સત્યધર્મ ગુરુદેવની જય સાથે વધાવી લીધી.

નડિયાદના શ્રી રામદાસજી મહારાજે પૂ.શ્રી (ગુરુજી) સાથેની મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે "આજદિન સુધી આવો બે અબજ મંત્રોનો કાર્યક્રમ થયો હોય એવું જાણ્યું નથી. આપે તો હદ કરી, બહુ સુંદર કહેવાય.

આજે પુસ્તક દિવસ પણ છે સારાં સારાં પુસ્તકો ઘરમાં વસાવી નાની લાઈબ્રેરી ઊભી કરવાનો દિવસ છે. અને આજે વદ દસમ પણ છે. દર વદ દસમે (પૂ.શ્રીની જન્મતિથિ પણ વદ દસમ છે) હોસ્પિટલમાં દર્દીઓને કળ વહેંચાય છે.

મનુભાઈએ અલ્પ સમયમાં એટલું બધું કહી દીધું

કે જે જેટલા અધિકારી હશે તે તેટલું સમજ્યા હશે.

નેમિષારણ્ય જ્યાં ૮૮૦૦૦ ઋષિઓ તપ કરતા હતા. આ જગ્યાનાં વૃક્ષો અને પવિત્રતા જોઈ નેમિષારણ્યની વાદ આપે છે.

શ્રી કાન્તિભાઈ પટેલે (એક્ઝી. એન્જિ.) જણાવ્યું કે અમારા ગામમાં ગુરુ મહારાજે સમાધિ લીધેલી છે. એમના અને અત્યારે સ્વીકારેલ આપણા પૂ. ગુરુદેવમાં ઘણી સમાનતા છે. શ્રી ગુરુમહારાજ અને પૂ.શ્રી ગુરુદેવના અતિ પ્રેમભર્યા આશીર્વાદથી મને આ કાર્યક્રમ સ્પોન્સર કરવાનો ખ્યાલો મળ્યો છે.

કાર્યક્રમની પ્રમાણિમાં અમે (ડો. સ.સ.ભિક્ષુ) સર્વેનો આભાર માન્યો અને પ્રસાદ લેવાનો આગ્રહ કર્યો. સર્વે ગુરુભાઈબહેનોએ આનંદપૂર્વક પ્રસાદ લઈ કાર્યક્રમની ભવ્યતાનાં વર્ણન કરતા તેમજ આનંદ વિભોર થતા સર્વે રજા લઈ છૂટા પડ્યા.

શ્રી મનુભાઈ - ભગતજીનો આધ્યાત્મિક વારસો

શ્રી મનુભાઈ એ ભગતજીના સૌથી મોટા ટીકરા અને કુટુંબના વડીલ તેમજ સમાજસેવક છે. એમણે પૂ.શ્રીને વંદન કરતાં કહ્યું કે 'પૂ.શ્રી ગુરુજીનો ચહેરો પૂ.શ્રી ભગતજીના ચહેરાને ખૂબ મળતો આવે છે.' અમારા કુટુંબના બધા જ સભ્યો આનંદમાં આવી ગયા છે. બધાને એમ થયું છે કે દાદાજી (પૂ. ભગતજી) પાછા આવ્યા છે. અમારાં પન્થ ભાગ્ય કે આપ આપના પરિવાર (ઓમુપરિવાર) ની સાથે અહીં પધાર્યા છો અને અમને સામેથી આવીને સ્વાધ્યાય-સત્સંગનો લાભ આપ્યો છે.

અમે ઘણી સંસ્થાઓમાં કામ કરીએ છીએ. કોઈક વખત ઘણી અકમાળા થાય છે. આપણે સામેની વ્યક્તિના લાભાર્થે કામ કરતા હોઈએ તો પણ તેઓ સમજતા ન હોય. ભગિની હોસ્ટેલના વહીવટમાં પણ વાલીઓ સાથે આવું બને અને અકમાળા થાય. ઘણી વખતે છોડી દેવાનું મન પણ થાય. પણ અત્યારે પૂ.શ્રીના સત્સંગથી અમારી આ બધી અકમાળા નીકળી ગઈ છે. ભ્રમ દૂર થઈ ગયો છે. પૂ.શ્રીએ કીધું કે સામેની વ્યક્તિનું ભલું કરવાની ગરજ આપણને છે

એટલે આપણે નમવાનું છે. આપણે નરમાઈથી કામ લેવાનું છે. આની અમારા મન પર ઊંડી અસર પડી છે અને અમારા મન પરનો બોજો હળવો થઈ ગયો છે. સમાજ-કલ્યાણનાં કાર્યોનો હળવો અહમ્ દૂર થયો છે.

પૂ.શ્રીનું ચિંતન-મનન ખુબ ઊંચું અને ભાવવાહી છે. સરળ ભાષા છતાં ચોટદાર અને સ્પષ્ટ છે. અંતરના પ્રેમથી નીકળેલી વાણી અસર કરે જ કરે.

આપ સર્વેએ અહીં પધારી અમારું અને જગ્યાનું માન વધાર્યું છે. એ બદલ આપ સર્વેનો આભાર માનું છું. સર્વેને અમારા નમસ્કાર.

યોગ એટલે તન અને મનને, તન અને મનથી

તંદુરસ્ત રાખવા માટેની પ્રક્રિયા. આમાં ન તો કોઈ બહારના સાધનની જરૂર છે કે ન તો પૈસાની. તન અને મનને શુદ્ધ અને તંદુરસ્ત રાખવા માટે યોગની અતિ આવશ્યકતા છે. ક્યારે જ્યાં પણ એકઠો થાય છે ત્યાં કહોવાણ ઊભું થાય છે. કુદરત પણ આવા ક્યારાને પાણી, પવનથી સાફ કરતી રહે છે. તે પ્રમાણે આપણે પણ યોગવિદ્યા દ્વારા કોઈ પણ જાતની કિંમત ચૂકવ્યા વગર સ્વતંત્ર પણે તન મન સ્વસ્થ રાખી શકીએ છીએ. યોગની મુખ્ય વિશેષતા એ જ છે કે સ્વસ્થ અને સ્વરૂપસ્થ રહેવા માટે બહારના કોઈ સ્થૂળ સાધનની જરૂરત પડતી નથી.

પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રીને કોટીકોટી વંદન

ગુરુદેવશ્રીના આશીર્વાદથી અને પ્રેરણાથી આજે પ્રથમવાર લેખ લખી રહ્યો છું. સૌ પ્રથમ ગુરુજી વિષેની હું મારી સમજણ રજૂ કરવા માગું છું. જેમ ગંગાજી પોતાના માર્ગમાં આવતા દરેકની તૃપ્તિ છિપાવે છે તેમ ગુરુજી આપણા જીવનમાં આધ્યાત્મિક જગતનું પૂર્ણ ભાણું પૂરું પાડે છે. ગુરુથી વિશેષ આ જગતમાં બીજું કંઈ નથી કે જેની પ્રતીતિ આપણને ત્યારે થાય છે કે જ્યારે તેમના દર્શને જઈએ છીએ. ત્યારે પ્રણામ કરતાંની સાથે જ જે આનંદ રોમે રોમમાં વ્યાપે છે, મન બિલકુલ શાંત થઈ જાય છે. ત્યારે આપણને કંઈ ખુટતું હોય તેવું જરાય લાગતું નથી. એથી વિશેષ ખુશી થું હોઈ શકે! સદનસીબે અમને જન્મતાંની સાથે જ ગુરુજી મળી ગયા. ગુરુજીની જીવનશૈલીનો અડધો ટકો વર્તન પણ આપણા જીવનમાં ઉતારીશું તોય આ જન્મનો ફેરો સફળ થઈ જશે. ગુરુજી તો સાક્ષાત્ પરમ બ્રહ્મ ઈશ્વર સ્વરૂપ જ છે. ઈશ્વરને કદી આપણે જોયા નથી પરંતુ તેના વિશે આપણે સાંભળીએ છીએ કે ઈશ્વર કેવા હશે. એ જ ગુણોથી ભરેલા આપણા ગુરુદેવ પોતે જીવન જીવી રહ્યા છે.

આપણા જીવન દરમ્યાન ઘણા બધા ગુરુજીના અનુભવો થતા હોય છે. પરંતુ તેમાંનો એક અનુભવ મારો પોતાનો અહીં રજૂ કરી રહ્યો છું.

આશરે બાર વર્ષ પહેલાંની વાત છે. નવરાત્રી પછીનો સમય હતો, જે દરમ્યાન મારાં મમ્મી પુર્ણિમાબેને ઉપવાસ શરૂ કર્યા હતા. શારીરિક તકલીફો ઘણી બધી હતી પરંતુ શરીરશુદ્ધિ માટે એ ઉપવાસ કળોનો રસ અને પાણી ઉપર કર્યાં. ઉપવાસના આઠમા દિવસે રાતે અચાનક તબિયત ખુબ જ બગડી ગઈ. છાતીમાં અને પેટમાં સખત દુખાવો ઊપડેલો અને બીજા દિવસે બપોરના સમયે તબિયત વધુ ખરાબ થતાં એલ.જી. હોસ્પિટલ લઈ જવાનો નિર્ણય કર્યો. એલ.જી.માં દાખલ કર્યાના સમય દરમ્યાન આ સમાચાર આપવા હું ગુરુજીના ઘરે ગયો. ગુરુજીએ પૂછ્યું કે શા માટે આવવું થયું? મેં માંડીને વાત કરી. આ રીતે મમ્મીએ ઉપવાસ કર્યા હતા અને ગઈ કાલ રાતથી તબિયત વધુ બગડી તેથી એલ.જી. હોસ્પિટલમાં અત્યારે દાખલ કર્યાં છે. તરત જ ગુરુજીએ કહ્યું, 'ગઈ રાતે

અમને પણ છાતીમાં અને પેટમાં આશરે સાડા અગિયાર વાગે દુખાવો ઊપડ્યો હતો કે જે સમયે તારી મમ્મી અમને ખુબ જ યાદ કરી રહી હશે એ જ સમયે મને પણ દુખાવો ઊપડેલો. આમ કહેતાં જ મારા મનની જે સ્થિતિ રચાઈ તેનું હું વર્ણન પણ કરી શકું તેમ નથી. ત્યારે હું સમજી ગયો કે ગુરુજી આપણા બધાનું કઈ રીતે

ધ્યાન રાખી રહ્યા છે. ગુરુજી તો સર્વવ્યાપક પરમાત્મા જ છે. હોસ્પિટલમાં ડોક્ટરોએ તો ઠટ કલાકની મુદત આપી દીધી હતી. પરંતુ ગુરુજીના આશીર્વાદથી છ થી સાત દિવસમાં મમ્માને રજા આપી.

સત્યધર્મ ગુરુદેવ કી જય.

— કાલ્પન એચ. પટેલના જયનારાયણ

માયા - એક વળગણ

આપણને હાથમાં વાગ્યું હોય, ડોક્ટર પાસે જઈએ, ડોક્ટર દવા લગાવે, ડ્રેસિંગ કરે, પાટો બાંધે કે એડહેસિવ ટેપ લગાવે, ઘા કે ગુમડું ડુઝાય પછી એ ટેપ કે પટ્ટી ઉખાડવી પડે. એ ટેપ કે પટ્ટી ઉખાડતી વખતે કેવી અને કેટલી પીડા થાય છે? પટ્ટી ખેંચીએ ત્યારે હાથનાં ફંગાડાં એવા ખેંચાય કે મોઢામાંથી હાથ-વોય નીકળી જાય. ઘા કે ગુમડું તાજું ડુઝાયેલ હોય એટલે પટ્ટીની સાથે ચામડી તો નહીં ખેંચાયને એવો ડર પણ લાગે. સામાન્ય એડહેસિવ ટેપ હોય તો તો હળવેથી ઉખાડતાં જ નીકળી જાય. પણ પટ્ટી જો ચુસ્તપણે ચોંટી ગઈ હોય તો ! એને દૂર કરવામાં કેવી અને કેટલી સાવધાની રાખવી પડે છે? કેટલું દુઃખ વેઠવું પડે છે? કેવી પીડા સહન કરવી પડે છે? કારણ કે એ પટ્ટી એટલી ચુસ્ત રીતે ચોંટી ગઈ હોય છે માટે.

સંસારની માયાનું વળગણ પણ કઈક આવું જ હોય છે. ઘર માંડીને બેઠા છીએ એટલે પતિ-પત્ની-બાળકો, મા-બાપ, સગાં-વહાલાં, ભાઈબંધ-દોસ્તાર બધાંની સાથે વહેવાર-સંબંધ તો નિભાવવા જ પડશે, પરંતુ એ બધામાં એટલા બધા આસક્ત ન થઈ જઈએ,

એટલા ઓતપ્રોત ના થઈ જઈએ કે ક્યારેક એ બધું છોડવાનો વારો આવે ત્યારે તેને છોડી ન શકીએ.

ક્યારેક ક્યારેક એવું પણ બને છે કે જેને આપણે વર્ષો સુખી આપણાં પોતાનાં માન્યાં, જ્યારે જ્યારે જરૂર પડી ત્યારે તેઓને હૂંક આપી, જાતને પસીને તેમનાં જીવન ઉજાવ્યાં, બદલાની કોઈ આશા ન રાખી. હવે એવો સમય આવ્યો કે આપણને તેમના ટેકાની, હૂંકની જરૂર પડી. આવા સમયે આપણાં જ આપણને તરછોડે, આપણી ઉપેક્ષા કરે, કોઈક તો વળી ઉપરથી કનડે પણ ખરાં ત્યારે દુઃખનાં કોઈ પાર ના રહે. કોઈને કહી શકાય નહિ. કહીએ તો કોઈ માનવા જ તેયાર ન થાય. કદાચ હાંસીપાત્ર પણ થવાય. એટલે મન મારીને મુંગા મુંગા સહન કર્યા કરવાનું. જેટલી મમતા અને આસક્તિ વધારે રાખી હોય એટલું વધારે દુઃખી થવાય.

ગુરુ-સંતોના ચરણોમાં બેસીને સાધન-ભજન કરતાં રહીએ અને સાચી સમજણ કેળવીને આપણો જીવન વ્યવહાર ગોઠવીએ તો આ બધામાંથી મુક્ત થઈ શકાય. અસ્તુ

(પૂજ્ય શ્રીના સ્વાધ્યાય-સત્સંગમાંથી તા. ૨૭.૪.૨૦૦૬)

— પ્રવીણભાઈ શાહ

માણસે ભક્તિ શા માટે કરવી જોઈએ ?

મનુષ્ય જન્મ મળ્યો છે તો ખાઈ-પીને મજા કરે એવું માનવાવાળા માણસોનો વર્ગ ઘણો મોટો છે. પાસે જુલાઈ-૨૦૦૬

પેસા-ટકા હોય, તાપન-સગવડો હોય અને ખાધે-પીધે સુખી હોઈએ તો તે ભોગવવાં અને જીવન આનંદથી

વ્યતીત કરવું - એવી માન્યતા મોટે ભાગે પ્રવર્તતી હોય છે અને તેથી ભગવદ્ સ્મરણમાં કે ભક્તિ કરવામાં રુચિ ના થાય તેવું બને. જે લોકોને આજીવિકા રળવામાં કે જીવન-વ્યવહાર ટકાવી રાખવા માટે આખી જિંદગી સંઘર્ષ કરવો પડતો હોય છે તેઓ, સુખના દિવસો ક્યારેક તો આવશે એવી આશામાં ને આશામાં ભક્તિ કે ભગવદ્ સ્મરણ કરવાનું ભૂલી જતા હોય છે.

સંસારમાં શુભ અને અશુભ કર્મોનાં ફળ ભોગવતા જીવોની વિચિત્રતા, વૈવિધ્યતા અને વિષમતા વિષેનું એક સુંદર આલેખન ડૉ. સુરેશભાઈ ઝવેરીના એક પુસ્તક "સાગરનું બિંદુ"માં વાંચ્યું.

"એક જીવ સુંદર પલંગે પુષ્પ-શેયામાં પોકે છે, બીજાને ફાટેલી ગોદડી પણ મળતી નથી. એક જીવ ભાત-ભાતનાં ભોજનથી તૃપ્ત રહે છે, બીજાને કાળી જાંઘના સાંસા છે. એક પનાક્ય છે, બીજાં ફૂટી બદામ માટે ઠોકરો ખાય છે. એક સુંદર વસ્ત્રાલંકારોથી વિભૂષિત થઈ મહાલે છે, બીજાને ભર શિયાળે ફાટેલું કપડું પણ ઓઢવા મળતું નથી. એક નિરોગી છે. બીજાં સદાયનો રોગી છે. એક બુદ્ધિશાળી છે, બીજાં સાવ જડખરત છે. એક મનોહર નયનવાળો છે, બીજાં અંધ છે. એક જીવ લાખો અનુચરો પર હુકમ ચલાવે છે, બીજાં તેટલાના જ ટૂંબા સહન કરે છે. એકને જોઈને આનંદ ઊપજે છે, બીજાને જોતાં જ ભાગી છૂટવાનું મન થાય છે. મૂર્ખાઓ રાજગાદી પર ખમા ખમાથી વધાવાય છે, સમર્થ સજ્જનો ધક્કા ખાય છે. કોઈ સૌભાગ્યવતી નાર છે, તો કોઈ બાળવિધવા છે. એક નિઃસંતાન છે, બીજાને ભૂખથી ટળવળતાં ભૂંડની માફકનો પરિવાર છે.

એક જીવ ગર્ભાધાનમાં જ હણાયો, બીજાં જીવ જન્મ્યો કે તરત જ મર્યો, એક મુએલો અવતર્યો અને તો કોઈ એક સો વર્ષનો વૃદ્ધ થઈને મરે છે."

મનુષ્ય જન્મ મળ્યો ખરો, પરંતુ દરેક જીવની પરિસ્થિતિ કેટલી બધી અલગ અલગ ! માણસો તો બધાં

સરખાં જ, પણ દરેકની સામાજિક, આર્થિક, શારીરિક અને માનસિક પરિસ્થિતિઓમાં કેટલો બધો તફાવત !

ભગવદ્ગીતામાં કહ્યું છે કે કર્મણો ગહના ગતિઃ કર્મની ગતિ ગહન છે. તેને કોઈ પામી શકે નહિ. તે પોતાની રીતે નિયમપૂર્વક કામ કર્યે જતી હોય છે. સત્ કર્મો કરીને જે પુણ્ય એકઠું કરેલું હોય, અસત્ કર્મ કરીને જે પાપ એકઠું કરેલું હોય, તે પુણ્ય અને પાપના, સુખ અને દુઃખરૂપી સંસ્કારોને તો, સુખ અને દુઃખને ભોગવવાં જ પડે. તે ભોગવી ને જ તેમાંથી મુક્ત થઈ શકાય. જો દેહ પારણ કર્યો છે તો દેહનો ધર્મ છે કે કર્મોને ભોગવીને તેમાંથી મુક્ત થઈ શકાય. ક્યારે, ક્યું કર્મ, કઈ રીતે ફળ આપવા ઉન્મુખ થશે તે કોઈ કહી શકતું નથી.

પાતંજલ યોગદર્શનના સાધનપાઠના સોળમાં સૂત્રમાં પૂ.શ્રી ગુરુદેવે આ વાત આપણને સૌને ખુબ સરળતાથી સમજાવી છે.

"હેયં દુઃખમ્ અનાગતમ્"

આવનારાં દુઃખોને હટાવી દઈએ. (તિનાથી મુક્ત રહીએ)

જે બધાં દુઃખો આપણે ભોગવી ચૂક્યા છીએ, હવે તેની ચિતસા નથી, હાલમાં આપણે જે દુઃખો ભોગવી રહ્યા છીએ તે ભોગવીને જ પૂરાં કરવાનાં છે. તે સિવાય તેમાંથી છૂટકો નથી. તો હવે આપણે શેના માટે પ્રયત્ન કરવાનો છે ? જે દુઃખ આવી પડવાનું છે તેના માટે કોઈ ઉપાય કરી શકીએ ! જે દુઃખોને ભોગવી ચૂક્યા તે તો પૂરાં થઈ ગયાં. હાલમાં જે દુઃખોને ભોગવી રહ્યા છીએ તે ભોગવ્યા સિવાય તેમાંથી છૂટી શકીએ નહિ, તેને ભોગવીને જ પૂરાં કરવાનાં છે. પરંતુ વર્તમાન દુઃખોને આપણે ભોગવી લઈએ ત્યારે પછી બીજાં દુઃખો આવી પડશે. જેમ અત્યારે આવી પડ્યાં છે. તે પહેલાં તો નહોતાં ને ? એમ હવે આવનારાં દુઃખો "અનાગતમ્" એટલે કે હજુ આવ્યાં નથી પણ જેની આવવાની શક્યતા છે તેમને રોકી શકીએ. જો હાલમાં એવો પ્રયત્ન કરીએ,

હાલમાં એવું જીવન જીવીએ, હાલમાં એવા સતર્ક થઈ જઈએ, એવો યોગવ્યાસ કરીએ, ગુરુસંતોના સંપર્કમાં રહીએ તો આવનારાં દુઃખોને અટકાવી શકીએ. ભવિષ્યમાં રહેલાં દુઃખો માટે અત્યારથી સાવધાન રહીએ તો તે આવી ન શકે. તેને આપણે અટકાવી શકીએ.

વર્તમાન જીવન એવું આસક્તિ વિનાનું જીવીએ કે જેથી વાસના અને કર્મશય જ ન બંધાય અને દેહ જ ધારણ ન કરવો પડે અને દેહ ધારણ કરવાથી પાપ-પુણ્યના કારણે સુખ-દુઃખ ભોગવવાં અનિવાર્ય થઈ જાય છે તેનાથી મુક્ત રહી શકીએ. વર્તમાન કાળમાં એવી સાધના કરીએ કે જેથી નવાં દુઃખોને આમંત્રણ મળે જ નહિ. આપણે જે કંઈ માયા રચેલી છે, જે કંઈ પથારી પાથરી દીધી છે, તેને તો સમેટવો જ પડશે. જે પથારી

પથારી ગયો છે તેમાંથી ભાગી છૂટવાનું નથી, તે ફરજી અને જવાબદારીઆ તો પુરી અદા કરવાની જ છે. કર્મના સિદ્ધાંત પ્રમાણે એ બધું ભોગવીને જ સમાપ્ત કરવું પડશે. પરંતુ હાલમાં એવાં કર્મો કરતા રહીએ કે જેથી ભવિષ્યનાં દુઃખોને-દેહોને આમંત્રણ ન મળે.

સેવા-પૂજા, મંત્ર-જાપ, માળા, સ્વાધ્યાય-સત્સંગ, ભજન-કીર્તન, ધ્યાન, યોગ, વગેરેમાંથી આપણને જે કંઈ અનુકૂળ આવે તે રીતે ભક્તિ કરવાથી મન-ચિત્ત હંમેશાં પ્રસન્ન રહે છે. સુખ-દુઃખના પ્રસંગોએ મન હલબલી જતું નથી. ઓમ પરિવારનાં આપણે સૌ ભાઈઓ, બહેનો, બાળકો પૂ. શ્રી ગુરુદેવના સતત સંપર્કમાં રહીએ છીએ, સાચી સમજણ પ્રાપ્ત કરીએ છીએ, આ પણ એક પ્રકારની ભક્તિ જ છે. અસ્તુ.

— પ્રવિણભાઈ શાહ

આપણે સમસુખિયા છીએ

— યોગભિશુ

તા.૧૬-૨-૨૦૦૬ના પોતાના સ્નેહસભર પત્રમાં પ.શ્ર.શ્રી ડૉ. મહેરવાન ભમગરાજી (વિશ્વમાન્ય, જગપ્રસિદ્ધ નિસર્ગોપચારકશ્રી) લોનાવાલાથી લખે છે કે:

(પત્રાંશ)

‘હું પોતાને કદાચ તમારા જેટલો જ ભાગ્યશાળી માનું છું; એક વખત કહી ગયો હતો તે પાછું કહું છું - આપણે સમસુખિયા છીએ, કારણ કે યોગ-સમર્પિત છીએ.’

અગણિત વંદન સાથે

મ. ભમગરા

✽ — ✽ — ✽

આનંદ-આશ્ચર્ય! આજ સુધી કોઈ પાસેથી ‘સમસુખિયા’ શબ્દ સાંભળવા નહિ મળેલો, જ્યારે પણ સાંભળવા મળેલો ત્યારે સમદુઃખિયા શબ્દ જ સાંભળવા મળેલો.

આનંદ-આશ્ચર્ય ઉપજાવે તેવો શબ્દ કોણ બોલી

શકે કે લખી શકે? તેઓ જ કે જેઓનું જીવન જ જીવન-જાગતું સાનંદાશ્ચર્યનું મૂર્તસ્વરૂપ હોય અને જેમના સંપર્કમાં આવનારા સૌ કોઈપણ નિજાનંદ-સ્વરૂપાનંદ-મહાનંદનો પ્રસાદ પ્રાપ્ત કરી લેતા હોય.

(૧) આપણે -

(૨) સમસુખિયા છીએ, કારણ કે -

(૩) યોગ-સમર્પિત છીએ.

પ.શ્ર.ડૉ. ભમગરાજીના સમસ્ત જીવનના નિયોડરૂપે પ્રગટ થયેલ તેમની અંતરતમ ભાવાભિવ્યક્તિને ઉપરોક્ત ત્રણ ભાગે વહેંચીને - વિસ્તારીને સમજાવે; સમસુખિયા થવા માટે અને નિજાનંદ માણવા માટે.

(૧) ‘આપણે’

આપણે એટલે ડૉ. ભમગરાજી અને યોગભિશુજી તો ખરા જ; અને આપણે એટલે તેઓ સૌ પણ ખરા જ કે જેઓ યોગને સમર્પિત

થઈ ગયા છે અને તેઓ પણ ખરા જ કે જેઓ યોગને સમર્પિત થવાની ઈચ્છાવાળા છે અને સમર્પિત થવાના પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. કારણ કે તેઓ પણ વહેલા કે મોડા સમર્પિત થઈ જ જશે.

(૨) 'સમર્પિત'

અહીં ઇકંત 'અર્પિત' શબ્દ જ નથી પણ 'સમર્પિત' શબ્દ છે. 'યોગઃ કર્મણુ કૌશલમ્'. અત્યંત કુશળતાપૂર્વક, તમામ પ્રકારની કુશાલતા સાથે, સંપૂર્ણપણે યોગને અર્પણ-અર્પિત એટલે સમર્પિત. સમર્પિત એટલે અતિ સ્થૂળ રીતે પણ અને અતિ સૂક્ષ્મ રીતે પણ તથા પંચકોપમયી (અન્નમય, પ્રાણમય, મનોમય, વિજ્ઞાનમય અને આનંદમય) અવધારણાપૂર્વક પણ અર્પિત થવાનું.

જે મરજીવાઓ યોગ-સમર્પિત છે તેઓ અસમર્પિતોને, સમર્પિત થવાના લાભો, પ્રયુક્તિપૂર્વક જણાવતા રહેતા હોય છે, તેમની જિજ્ઞાસા જગાડતા રહેતા હોય છે અને જીવમાત્રને તન-મન-પનથી અને વિચાર-વાણી-વર્તનથી પણ સહાય પહોંચાડવા માટે ભીષ્મપ્રયત્ન કરતા રહેતા હોય છે.

(૩) 'યોગ'

શાસ્ત્રીય ભાષામાં યોગ એટલે ચિત્તવૃત્તિનો નિરોધ. પણ તળપદી ભાષામાં યોગ એટલે મિલન-મળવું. કોને મળવું? કોનું મિલન? સાચી સમજણને મળવું, અર્થાત્ ભ્રમનિરસન કરવાવાળી સમજને પ્રાપ્ત કરવી. પછી -

સાચી સમજણ વધતી-વધતી ક્રમપૂર્વક સ્થૂળ ક્ષેત્રોને પાર કરતી સૂક્ષ્માતિસૂક્ષ્મ ક્ષેત્રોની સીમાઓને પણ ઉલંઘી જાય. કુશળતા, કુશાલતામાં બદલાઈ જાય અને બુદ્ધિ, પ્રજ્ઞામાં પરિવર્તિત થઈ જાય ! ત્રીજું નેત્ર-દિવ્યનેત્ર ખૂલી જાય ! સારાસાર-નિત્યાનિત્ય વિવેકની પ્રાપ્તિ હસ્તામલકૃત્ થઈ જાય ! અને પછી 'ભાર

વગરનું ભણતર' એટલેકે 'શકટનો ભાર જેમ યાન તાલે'માંથી અખંડ મુક્તિ મળી જાય, અર્થાત્ કેવલ્ય પ્રાપ્ત થઈ જાય, અર્થાત્ દુઃખની પ્રતિક્રિયા વગરના સુખની પ્રાપ્તિ થઈ જાય. સાપેશવાદનો સમજણની કુશળતાના દીવડાઓ તેના રોમેરોમમાં પ્રગટી ઊઠે અને છતાંય તેનું જીવન, 'સંસારમાં સરસો રહે અને તેનું મન મારી પાસ' એ સુક્તિનું હાજરાહજૂર દષ્ટાંત પૂરું પાડતું હોય! સાપેશ (થીયરી ઓફ રીલેટીવીટી) એટલે એકબીજાની અપેશાએ - તુલનાત્મક દષ્ટિએ. લાભ-હાનિ, યશ-અપયશ એ બધું જ સાપેશ છે. ક્યાંય પણ, કોઈ પણ પ્રકારનો લાભ કે યશ જેને દેખાતો જ ન હોય તેને હાનિ કે અપયશ પણ ક્યાંથી દેખાય ? ન જ દેખાય - ન જ હોય. તેનો તો કુદરત-પ્રકૃતિ-નિસર્ગ સાથે યોગ થઈ ગયો હોય. તેને તો જે કાંઈ થયેલું, થતું અને થવાનું હોય તે બધું નિસર્ગના ઉપચારો જ લાગતું હોય. કુદરતના-નિસર્ગના સનાતન નિયમો જ તેને સાચા-અમોઘ (કદી નિષ્ફળ ન જનારા) ઉપચારો લાગતા હોય. કુદરતના ઉપચારોમાં - નિયમોમાં ટાંગ ન અડાવાય તેવી-તેટલી સમજણ જ તેની અક્ષય મૂડી હોય.

(૪) 'સમસુખિયા છીએ'

પોતાનાથી વધુ સુખિયા, કે વધુ દુઃખિયા, કે સમદુઃખિયા દેખાય એવી દષ્ટિ તો સૌ પાસે હોય છે. પણ સમસુખિયાને જોઈ શકે - ઓળખી શકે તેવી દષ્ટિવાળા તો વિરલ જ જોવા મળે છે. પ્રથમ તો બીજા કોઈનામાં પોતાની સમાનતાને સહન કરી લેવી એજ કઠણ કામ છે. તે માટે પ્રથમ તો સ્થૂળ ઈર્ષ્યાથી અને સૂક્ષ્મ અસુવાથી મુક્ત થવું પડે. એટલે જ મુનિ પતંજલિએ 'મૈત્રી-કરુણા'નું સૂત્ર આપ્યું છે. સુખીને જોઈને તેની સાથે મિત્રતાની ભાવના રાખવી. નહીં તો

ઈર્ષ્યા ઉત્પન્ન થશે અને ઈર્ષ્યાથી ચિત્તપ્રસન્નતા નાશ પામશે.

અન્યોને સુખી જોઈને તો જ સુખી થવાય કે જો મન નિર્મળ હોય અને ઊંડી સમજણપૂર્વકની ઉદારતા હોય. સુખદુઃખ પૃથ્વીમાંથી ઉત્પન્ન નથી થતાં કે આકાશમાંથી વરસી નથી પડતાં. તે તો ફક્ત ભ્રમિતપણાની જ પેદાશ છે. 'હું હાથી પર હોઉં અને બીજા બધા પગપાળા જ હોવા જોઈએ' આવી તો આપણી ભ્રમિત સમજણની કંગાલિયત છે! એક માત્ર પોતે હાથી પર હોય અને બીજા બધા જ જો પગપાળા હોય અને પોતે સાત માળની હવેલીમાં હોય અને બીજા બધાં જ જો ઝૂંપડાંમાં હોય તો પોતાની શું સ્થિતિ થાય તેની સાચી કલ્પના હાથીવાળાને નથી હોતી. પગપાળા બધા જ ભેગા થઈને હાથીવાળાને નીચે પછાડે - ઝૂંપડાવાળા બધા જ ભેગા થઈને સાત માળની હવેલીને બાળી મૂકે. સમસુખિયા જ, કે સમદુઃખિયા જ પરસ્પર પૂરક થઈ શકે.

સમસુખિયામાં 'સમ' શબ્દ ખૂબ સરસ છે. સમત્વ યોગ ઉચ્ચતે = સમતાને યોગ કહે છે. સમ કાય શિરો ગ્રીવ = કાયા, શિર અને ગરદનને સમ રાખવાં.

સમસુખ એટલે વિસ્રમ નહિ તેવું સુખ. સમ એટલે એકદમ સીધું, સીધી રેખામાં, બિલકુલ વાંકુંચૂકું નહિ. અને વાંકુંચૂકું નહિ એટલે કોઈને પણ, કોઈ પણ પ્રકારનું દુઃખ આપ્યા વગર મેળવેલું સુખ.

પારસમણિ કે સ્પર્શસે, કંચન ભઈ તલવાર;
તુલસી તીનોં ના ગચે, ધાર, માર, આકાર.

પારસમણિના સ્પર્શથી લોઢાનું લોહત્વ તો ગયું અને સુવર્ણત્વ પ્રાપ્ત થયું પણ તોય તેના ધાર-માર-આકાર ન ગયાં. પારસમણિએ તો પોતાનો ધર્મ પૂર્ણ પ્રામાણિકતાથી બજાવ્યો. લોહું

બદલાયું પણ તલવાર ન બદલાણી. તલવારની 'ધાર' કાપવાનું કામ કરે, 'માર' ધારને મદદ કરે અને 'આકાર', એટલે કે તલવારનું વક્રપણું, ધાર-મારની શક્તિને અનેક ઘણી વધારી દે.

ધાર, માર અને આકારની મદદથી મળતું સુખ પણ હવે છૂટી ગયું. 'સમસુખ' એટલે સ્વભાવસિદ્ધ સુખ. 'સમ' એટલે પ્રમાણની અને ગુણવત્તાની દૃષ્ટિએ પણ 'સમ' - યથાયોગ્ય.

પરચે ન ખૂટે, વાકો ચોર ન લૂટે;

બહત-બહત સવાયો...

મૈને રામ-રતન-ધન પાયો...

યોગ સાથે યોગ થવાથી જે સુખની પ્રાપ્તિ થાય છે તેને ગમે તેટલું ખર્ચો પણ તોય તે ખૂટતું નથી કે તેને ચોર પણ લૂંટી શકતા નથી. તે તો 'દિન દૂના, રાત ચોગુના' વધતું જ રહે છે. જેમ-જેમ સમય વીતતો જાય છે તેમ-તેમ યોગ દ્વારા નિખરેલી સમજણ - તાત્વિક દૃષ્ટિ રંગ પકડતી જ જાય છે. પછી તો -

'જતત હકીકત મેં ક્યા હૈ, હમ જાનતે હૈં લેકિન,
દિલ કો ખુશ રખને કા 'ગાલિબ', યહ ખ્યાલ અચ્છા હૈં'

જેવું થાય છે.

જન્મ ધારણ કર્યો છે તો જીવવું તો પડશે, અને જીવવું પડશે તો પરિસ્થિતિવશ 'લોલ મારી બહુચરા' પણ ભલે ક્યારેક કરવું પડે પણ 'હકીકત'થી લેશમાત્ર અજાણ હવે રહ્યા નથી.

યોગ દ્વારા જ વિયોગ કરવાનો છે પૂર્વગ્રહોનો. યોગ દ્વારા દુતમ્ભરા પ્રજ્ઞા (તત્ત્વ દુતમ્ભરા પ્રજ્ઞા)ની પ્રાપ્તિ અને તે પ્રજ્ઞા દ્વારા કુદરતના વધાર્ય-અટલ-અફર નિયમોની જાણકારી અને તે જાણકારી દ્વારા 'સમાધાન'ની પ્રાપ્તિ. 'જ્યાં-જ્યાં મન જાય, ત્યાં-ત્યાં સમાધાન થાય.'

જો ધૈર્યનું જમા પાસું અને 'હકીકત'માં પેસી જવાની જબરજસ્ત જિજ્ઞાસા ન હોય તો આ બધી-આવી બધી વાતો 'બાલની ખાલ ઉખાડવા જેવી' પણ લાગે. માટે -

હવે, નેતિ-નેતિ કહીને જ 'ઈતિ' આવી ગઈ એવો ભાસ-આભાસ ઊભો કરીને સંતોષ માનવો પડે ને ? અંતરમાં ભાવોર્મિઓનો મહાસાગર ઊછળતો હોય અને તેને વ્યક્ત કરવા માટે ભાવન અક્ષરોની મર્યાદા હોય ત્યારે ઘણું બધું અધ્યાહારની 'ગેબ'માં છુપાયેલું રહી જાય તે સ્વભાવિક છે. પણ તોય તે અધ્યાહારને 'ગેબીનાથ' સમજી લેતા હોય છે. ભાવન અક્ષરની બહારનું પણ જેઓ

સમજી લે તેઓને જ 'ગેબીનાથ' કહેવાયને !?

અમારા અને તમારા માટે તો - અર્થાત્ 'યોગભિક્ષુ' અને 'યોગમહેરભિક્ષુ' માટે તો આવું બધું ગેબી લખવું, વાંચવું, વાગોળવું અને પચાવવું તે જીવનનો એક મહામુલો લ્હાવો જ ગણાયને ?!

યોગભિક્ષુના -
હાર્દિક વંદન - અભિનંદન

પ્રેરક પત્ર

વિજય શુક્લની નિરાભિમાનતા

પૂજ્ય ગુરુજી, તા.૦૮.૬.૦૬
આપની કૃપાથી જ આવાં સારાં કાર્યો કરવાને ૬૬ વર્ષની ઉંમરે ૧૮ કલાક સતત કાર્યરત રહેવા શક્તિ અને પ્રેરણા મળે છે.

આ કાર્યક્રમ આપનો જ છે. આપે ચિઠ્ઠી લખવાને બદલે આજ્ઞા જ કરવી જોઈએ.

આપ ખુશીથી સર્વે મહાનુભાવોનું સન્માન ૧૨.૦૬.૦૬ ના કાર્યક્રમમાં કરશો તો અમને ખૂબ જ ખુશી થશે.

આભાર, વંદન
વિજય શુક્લ

તા. ૧૮.૦૫.૦૬, વલસાડ

"તસ્ય વાયકઃ પ્રણવઃ"

પ્રતિશ્રી,

શ્રી હળવદ સેવા ટ્રસ્ટ

શ્રદ્ધેય શ્રી શ્રી વિજયભાઈ શુક્લ

આપનો પ્રેરક પત્ર તા. ૧૭મીનો રોજ બપોરે અમને મળ્યો. તે જ દિવસે સાંજે અમે બહારગામ જવા નીકળ્યા. આરામ માટે અહીં આવ્યા છીએ. અહીં કેટલું રોકાવાનું થશે તેનો આભાર તબિયત પર છે.

જુલાઈ-૨૦૦૬

પત્રમાં આપે જણાવેલ સમાજને પ્રેરણા મળે તેવાં કાર્યો કરવા માટે સ્વીકૃતિ માંગવાની આવશ્યકતા મારી દૃષ્ટિએ ન કહેવાય. અને તેથી વિરુદ્ધનાં કાર્યો સ્વીકૃતિ મળે તો પણ ન કરાય. આવી બધી વાતોથી આપ વાકેફ છો જ.

કોટા માટે આપ શ્રી પંકજભાઈનો સંપર્ક કરી શકો. ટૂંકા પરિચય માટે રમેશ પાઠક (હળવદ)ને જણાવી શકો. વળી ટૂંકો પરિચય તો શું પણ લાંબો પરિચય લખવો-આપવો હોય તોય આપ પોતે જ આપી શકો એટલો પરિચય તો આપને અમારો છે જ. વળી આ પત્રના મથાળે (પાછળ) "રુચિ-ક્ષેત્ર" નીચે યોડુંક લખાણ છે. તેમાં પણ કાર્યક્ષેત્રનો અતિ ટૂંકો પરિચય નિરૂપિત છે જ.

હળવદમિત્રનો પ્રારંભ જ આવાં પ્રેરક-મંગળ-સાત્વિક-ઉત્સાહવર્ધક કાર્યોથી થયો છે. પાયાની ઈંટ બનવા માટે ઘણાં તપ, ધૈર્ય અને સાચી સમજણની અનિવાર્ય આવશ્યકતા છે. સાચા માણસોની સાચી ઓળખથી સમાજને જાણકાર કરતા રહેવું એ એક અતિ મૂલ્યવાન અને ગંભીર જવાબદારી પૂર્વકનું કાર્ય છે. સમાજ અનેક દૂષણો થી ગંધાઈ ન જાય તે માટે તેને આ રીતે સતત વહેતો રાખવો પડે. આવા સર્વે કાર્યકર્તાઓને અમારા હાર્દિક વંદન-અભિનંદન-આશિષ

શું વડાઈ ચડ્યા પર્વત, જો પોતાનો જ ભાર લઈને ?

શું વડાઈ પાર ગયા, જો પોતાની જ નૌકા ખેઈને ?

વિષ-અમૃતવાળી આ ધરતી, તેને જ માથું નમાવે છે ;
પોતે પણ ચડે, ને નીચા નમીને, પડતાને સહારો દે છે.

- યોગભિક્ષુના

જય નારાયણ, જય ઓમ્ ગુરુદેવ

* * *

સેવા-ભેખધારીને

તા. ૧૩-૬-૦૬

સેવાના ભેખધારી, પ.શ્ર.ભાઈશ્રી વિજયભાઈ
શુક્લ તથા અ.સી. બેનશ્રી,

તા. ૧૧-૬-૦૬ના અલૌકિક પ્રસંગનો આનંદ હજુ
વાગોળીએ છીએ. તમો તો લાગણીના ધોડાપૂરમાં
શરીરભાન સાવ ભૂલી ગયા હતા. શરીર પાસેથી વધારે
પડતું કામ લેવાઈ રહ્યું હોય તેમ લાગતું હતું. જો શરીર
ઠીક હશે તો જ સમાજસેવા ઈર્ષ સમય સુધી કરી
શકાશે. સમાજસેવકોનું શરીર સમાજને અર્પણ થઈ
ગયેલું હોય છે, સમાજને સમર્પિત થઈ ગયેલા શરીરની
પૂરેપૂરી સંભાળ લેવાવી થટે, તે શરીરને સ્વતંત્રપણે,
સ્વચ્છંદપણે વાપરવાનો તેને હક નથી. લાગણીનો
આવેશ પણ આરોગ્યરક્ષાથી ઉપર ન નીકળી જવો
જોઈએ. સમાજની થાપણની સુરક્ષા કરવામાં ભેખ્યાન કે
ભેખરવા રહેવું ન પરવડે. આ બધું તમો નથી જાણતા
એવું પણ નથી.

મહાનુભાવોના સન્માન વખતે તેમની
સમાજસેવાની વિશેષતાઓની જ વાતો રજૂ કરવી ઠીક
ગણાય. તેમની ભૌતિક સુખ-સમૃદ્ધિ-સગવડોની
વાતોની-વિગતોની રજૂઆત કરવાની જરૂરત ન ગણાય.
મારી બાજુમાં બેઠેલા શ્રી હસમુખભાઈએ તમને બે-ચાર
વાર કહ્યું પણ ખરું કે - ટૂંકાવી નાંખો, આગળ ચાલો
વગેરે. પણ તમો એ વખતે એટલા બધા લાગણીના
આવેશમાં અને સાત્ત્વિક આનંદના ઊભરામાં હતા કે
જેથી એ ધીમા શબ્દો તમારું ધ્યાન ખેંચી શકતા નહોતા.
શ્રદ્ધેય શ્રી હસમુખભાઈને તેમની પવિત્ર ફરજ બજાવવા

બદલ પન્યવાદ આપવા થટે.

માનવંતા બેન (આપનાં ધર્મપત્ની)ને માલુમ થાય
કે વિજયભાઈના સ્વાસ્થ્ય માટે તમારે ખૂબ સાવધાન
રહેવું. કારણ કે તેમનો તો સ્વભાવ જ છે કે સેવાના
કાર્ય માટે કૂદી પડવું, ભલે ગમે તેવી પરિસ્થિતિ હોય.
'શરીર આઘં ખલુ ધર્મ સાધનમ્'

મારો સ્વભાવ પણ લાગણીમય હોવાના કારણે જ
આ પત્ર લખાઈ ગયો છે. થાયલ કી ગત થાયલ જાણે.

શ્રી પંકજભાઈ જોડે રૂપિયા એક હજાર એકાવન
(૧૦૫૧/-) મોકલાવ્યા છે.

'ઓમ્પરિવાર ટ્રસ્ટ' તરફથી, 'હળવદ સેવા
ટ્રસ્ટ'ને દર્દીઓ માટેની દવાના સહતર્કડમાં - રૂ.એક
હજાર એકાવન ભેટ.

ભલે ધાર્મિક, આધ્યાત્મિક કે સેવાનું કાર્ય હોય
પણ જો તેમાં આરોગ્યના નિયમોનો ભંગ થતો હોય તો
ભીમારી આવે જ. તેમાં કોઈ અપવાદ હોઈ શકે.
સેવાકાર્યો-આધ્યાત્મિક કાર્યો દ્વારા આધ્યાત્મિક ઉન્નતિ
તો થાય જ પણ તેથી આરોગ્ય પ્રાપ્ત ન થાય. માટે
સેવાકાર્યો વખતે પણ આરોગ્યના નિયમો સચવાવા
જોઈએ, સર્વાંગી વિકાસ થવો થટે.

આવી અતિ સહસ્યમયી અને ઉપયોગી જાણકારી
આપના દ્વારા ઘણા બધા જાણશે અને આનંદિત થશે.

એ વખતનો આપનો પ્રેમ-ઊર્મિ-ઉદ્વેગ-આપની
નિજાનંદમયી મસ્તી હજુ પણ અમને રોમાંચિત કરી રહી
છે; ભાવઊર્મિથી ગદ્ગદિત થયેલી તમારી વાણી
સુક્ષ્મરૂપે હજુ પણ જાણે સંભળાઈ રહી છે; અને અમે
પણ જાણે હોલમાં કાંઈક બોલી રહ્યા છીએ એવું
અનુભવાઈ રહ્યું છે. અસ્તુ.

નેતિ... નેતિ... નેતિ... !!!

- સદા સર્વશુભેચ્છક

- યોગભિક્ષુના નમો નારાયણ ઓમ્
વંદન-અભિનંદન-શુભેચ્છા-આશિષ

अश्वर का बोधक (नाम) प्रणव/ओम् है।

(समाधिपार के बने का साधुवाद्)

- (२४) क्लेश, कर्म, कर्मफल और वासना जिसमें नहीं है असा पुरुषविशेष/चेतनविशेष अश्वर है।
- (२५) अश्वर संपूर्ण सर्वज्ञ है।
- (२६) अश्वर पूर्वकाल के गुरुओं के भी गुरु है और काल की मर्यादा से (जन्म-मृत्यु से) पर है।
- (२७) अश्वर का नाम प्रणव/ओम् है।
- (२८) अर्थ के चिन्तन सहित ओम् का जप करना।
- (२९) चिन्तन सहित जप करने से अन्तरायों का अभाव और आत्मसाक्षात्कार होता है।

प्रतिष्ठान : ओम्, पुरीवार, १/४, पतिवडगन्, नारमपुरा, अहमदाबाद-३८० ०१३।

● द्रस्टना विदेशो :-

(१) सर्वव्यापक परम सूक्ष्म चेतन तत्त्व के जेनुं नाम प्रणव (ओम्-ॐ) छे तेनी प्रतीति जहुवनसमाजने कराववा प्रयत्न करवो. (२) 'योग' जो प्रचार, प्रसार अने संशोधन करवा प्रयत्न करवो. (३) समाजनुं नैतिक धोरण ठिंचुं लाववा माटे आध्यात्मिक ज्ञाननो साहित्य द्वारा प्रचार अने प्रसार करवानो प्रयत्न करवो. (४) आ उपरांत जहुवनहिताय-जहुवनसुंयाय 'ने लगतां कार्यो जेवां के केजवणी, तजीनी सारवार वगेरे करवा माटे प्रयत्न करवो.

PRINTED BOOK
Registrar of News Papers of India under Regd.No.48770/90
L-5/131/QTY/34/90-91

આદર્શસ્થાપક તથા આધ્યાત્મિક વડી
પ.પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગત્તિશુજી

PRINTED & PUBLISHED BY :-
Dr. S. S. Bhikshu for
AUMGURU PREMSAMARPANDHYANBHIKSHU PARIVAR TRUST
3/B, Palladnagar Society, Naranpura, Ahmedabad - 380 013.
Printed at : Shree Graphics, Navrangpura, Ahmedabad.
Hon. Editor : Naishadh Vyas
(Reg. No. E/4416 Date 11-5-81)
I.T. Exe. U/S-80 G (5) No. H.Q. 11/33 (821) 2000-01 Up to MARCH-2005.

લવાજમ દર :-

વાર્ષિક સભ્ય (ભારતમાં) ...રૂ. 30-00
આશ્રુવન સભ્ય(ભારતમાં) ...રૂ. ૫૦૦-૦૦
વાર્ષિક સભ્ય (પરદેશમાં) ...૧૫ \$
આશ્રુવન સભ્ય(પરદેશમાં)...૧૫૧ \$

**લવાજમ મોકલવાનું તથા
"રૂતભરત"ને લગતો પત્રવ્યવહાર
કરવાનું સ્થળ :-**

(૧) ડો. સોમાભાઈ એ. પટેલ

૩/બ, પલિયડનગર
સેન્ટ ઝેવિયર્સ હાઈસ્કૂલ રોડ,
નારણપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૩.

(૨) નૈષદભાઈ સી. વ્યાસ

"સ્વાશ્રય",
૩, ગંગાધર સોસાયટી,
રામનાગ પાછળ, મણીનગર,
અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૮.

સૂચના :-

(૧) લવાજમ ચેક દ્વારા અથવા મનીઓર્ડર
દ્વારા "ઓ. પ્રે. પ. ટ્રસ્ટ"ના નામે
મોકલવું. સાથે આપનું પૂરું નામ,
સરનામું શુદ્ધ અક્ષરોમાં લખી
મોકલવું.

(૨) જે સભ્યનાં રહેઠાણનાં સ્થળ
બદલાયાં હોય તેમણે તેમના નવા
રહેઠાણનું પૂરું સરનામું લખી મોકલવું
જેથી વ્યવસ્થાપકોને અંક મોકલવામાં
સરળતા રહે.

પ.પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગત્તિશુજી
સાથેના સંસ્મરણો તથા પ્રેરક
પ્રસંગો આવકાર્ય છે.

LM-863 NV H
NAVJIVAN
CHERITABLE TRUST
AMDAVAD 380014

To,